

**АНАЛІЗ АНКЕТУВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА,
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»
У 2021 / 2022 н.р.**

**(затверджено рішенням Вченої ради факультету управління та бізнес-дизайну
від 17 травня 2022 року, протокол №10)**

Інтереси здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти, що навчаються за освітньою програмою «Економіка», реалізуються через наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених (https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/Polozhennya/polozh_ntca_knutd.pdf), через безпосередню участь представників здобувачів вищої освіти у робочій групі з розробки моніторингу та модернізації змісту та наповнення освітніх програм, через активне залучення здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти до заходів академічної мобільності, професійної діяльності тощо.

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в Київському національному університеті технологій та дизайну (https://drive.google.com/file/d/1aC-7IXC3A-y2l6tt2oOlx9Vd_aGTff2J/view) та Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в Київському національному університеті технологій та дизайну (<https://drive.google.com/file/d/1KgnI4nDbG0y70ffACQEXe6GME-KwEXm0/view>) в КНУТД щорічно проводиться опитування заінтересованих сторін (здобувачів вищої освіти та випускників ОП, роботодавців та інших стейкхолдерів) з метою моніторингу актуальності освітньої програми «Економіка» (https://drive.google.com/file/d/1tfMWAJR3QU_lqpeRPIW26MpQ0Y6efoBB/view) положення від 27 листопада 2019р.

У 2021-2022 рр. анкетування проведено за такими категоріями учасників освітнього процесу за освітньою програмою «Економіка»:

- моніторинг процесу вивчення дисциплін здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти);
- моніторинг проходження практики здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти).
- моніторинг результатів освітньої програми випускниками (анкетування випускників освітньої програми);
- моніторинг результатів освітньої програми роботодавцями (анкетування роботодавців щодо освітньої програми);

Основними принципами анкетування (опитування) здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є студентоцентризм (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу), а також анонімність та добровільність.

**Моніторинг процесу вивчення дисциплін
(анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)**

Моніторинг процесу та результатів вивчення дисциплін освітньої програми складається з серії питань щодо організації навчання з дисциплін, викладацької діяльності, умов реалізації освітньої діяльності та питань зацікавленості здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у змісті навчальних дисциплін.

Так, на запитання, чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи, респонденти відповіли так: 77% - «так», 19% - «скоріше так, ніж ні» і 4% - «ні». На запитання, чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисциплін, переважна кількість респондентів надали позитивну відповідь (загалом 73%). Обсяг навчального навантаження з дисциплін таким, що відповідає кредитам, які присвоюються здобувачу, вважають загалом 65% респондентів.

На запитання, чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюються «так» відповіли 65% респондентів, «скоріше так» – 11%, «скоріше ні» – 11%, «ні» – 8%, «не знаю» – 4%. Матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, вважають достатнім для дослідження і вивчення дисципліни 65% опитаних, а форми, умови, методи проведення підсумкового контролю вважають достатньо визначеними (в тому чи іншому ступені) загалом 100% опитаних здобувачів. Дотримання розкладу лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності вважають повністю забезпеченим 58% респондентів.

На запитання, чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення, позитивну в тому чи іншому ступені відповідь дали загалом 84% здобувачів; корисні для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття – дали позитивну відповідь 85% опитаних. Відповідність вивчення дисципліни робочій програмі також засвідчили 84% опитаних.

Переважну більшість позитивних відповідей респондентів на запитання чи відповідає викладач на питання слухачів, чи дає додаткові пояснення, чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність), чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни підтверджують, форми та методи навчання і викладання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу; науково-педагогічними працівниками забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи. Окремі негативні або невизначені відповіді пояснюються обмеженою зацікавленістю здобувачів в навчальному матеріалі окремих дисциплін, які не мають прямого відношення до напряму наукового дослідження здобувача.

Умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін освітньої програми «Економіка», матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, що підтвердили опитані здобувачі вищої освіти.

Таким чином, за результатами проведеного анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо моніторингу змісту та якості викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Економіка», зроблено висновок, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальними дисциплінами, методами навчання і викладання є високим.

Моніторинг проходження практики (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Проходження виробничої практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Економіка» регламентується «Положенням про організацію та проведення практичної підготовки студентів КНУТД» (Положення про організацію та проведення практичної підготовки студентів КНУТД.pdf - Google Диск). Проходження здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальної та виробничої практики спрямоване на оволодіння первинними професійними вміннями та навичками, поглиблення теоретичних знань, практичних навичок, отриманих в Університеті, шляхом вивчення умов виробництва, закріплення і розвитку проектно-конструкторських, розрахункових, дослідницьких, адміністративних, мистецьких вмінь та навичок, використання отриманих знань при вирішенні

певних технічних, економічних, мистецьких та інших задач, а також збір фактичного матеріалу для написання і захисту звіту з практики.

Так, на питання чи була Вам цікава тематика вашої практики, чи достатня тривалість практики і загальна кількість її годин, чи підвищила практика рівень Ваших професійних та загальних компетенцій, чи надавав Вам відповідну підтримку керівник практики, чи стали б Ви проходити практику ще раз в даній організації переважна більшість респондентів відповіла позитивно.

За результатами проведеного анкетування необхідно відмітити, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходженням практики, її тривалістю та загальною кількістю годин є стабільно високою та такою, що повною мірою задовольняє професійні і загальні компетенції, реалізує цілі, зміст та очікувані результати.

Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми)

Моніторинг результатів освітньої програми складається з серії питань, які розподілені на блоки: думки випускника про освітню програму; організація реалізації освітньої програми; умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін; служби підтримки студентів; ефективність освітнього процесу.

Так, на питання першого блоку «Думки випускника про освітню програму»: скільки дисциплін за ОП Ви регулярно відвідували і чи працювали Ви під час навчання – майже всі випускники відповіли позитивно, про що свідчать відсотки опитаних респондентів – більше 75% дисциплін регулярно відвідували 60% випускників і 100% працювали повний робочий день або з перервою, відповідно.

Питання з другого блоку «Організація реалізації освітньої програми» розподілились таким чином: на питання чи була в цілому процедура навчання з дисциплін організована належним чином (лекції, розклад, іспити); чи забезпечував, в цілому, розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи; чи був, в цілому, визначений навчальний і методичний матеріал і чи був він відповідним для підготовки до іспитів; чи була, в цілому, належним чином організована процедура семестрового підсумкового контролю (інформаційна підтримка, своєчасність розкладу, наявність аудиторій); чи відобразили, в цілому, результати семестрових підсумкових контролів справжній рівень Ваших знань; чи був відповідним контроль за підготовкою до Підсумкової атестації – 80 % опитаних випускників відповіли позитивно.

Серед питань третього блоку «Умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін» переважна більшість респондентів відзначила умови реалізації освітньої діяльності як позитивні віддаючи 80% позитивних відповідей таким питанням: яка в цілому Ваша думка про аудиторії, використовуваних в рамках освоєння ОП (в цілому відповіді позитивні – 80%); яка в цілому Ваша думка про кабінети, обладнані для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять (крім бібліотеки) – 80%; яка в цілому Ваша думка про комп'ютерні робочі місця, доступних для студентів – 80%; яка в цілому Ваша думка про лабораторії, включаючи комп'ютерні класи і відповідне обладнання, яке використовується в рамках освоєння ОП – 80%; яка в цілому Ваша думка про бібліотечні послуги (зокрема, години роботи абонементу, можливість отримати консультацію, доступ до бази даних, професіоналізм персоналу) – 80%.

Четвертий блок «Служби підтримки студентів» включав такі питання: яка в цілому Ваша думка про послуги, що надаються адміністративною службою підтримки студентів (зокрема, години прийому, ясність форм, доступність і професіоналізм співробітників); яка в цілому Ваша думка про службу профорієнтації студентів при прийомі; яка в цілому ваша думка про роботу куратора; яка в цілому Ваша думка про роботу з проходження практик в сторонніх організаціях; яка в цілому

Ваша думка про послугу з організації студентської міжнародної мобільності; яка Ваша думка про офіційний сайт Університету / факультету / ОП (зокрема, зручність навігації, повнота і своєчасність оновлення інформації – всі питання отримали в цілому позитивну відповідь, що склало 80%.

Останній блок «Ефективність освітнього процесу» включав у себе лише два запитання: в цілому, чи задоволені Ви вивченою ОП; якби була можливість повернутися в минуле, чи стали б Ви знову вступати до Університету – на обидва питання опитані випускники відповіли «так» 80%.

Таким чином, за результатами проведеного анкетування випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка», що відображає висновки моніторингу результатів освітньої програми «Економіка» необхідно зазначити високий ступінь ефективності освітнього процесу, задоволеність випускників результатами реалізації освітньої програми.

Моніторинг результатів освітньої програми роботодавцями (анкетування роботодавців щодо освітньої програми)

Відбір роботодавців для анкетування щодо моніторингу результатів освітньої діяльності проводився, виходячи з того, в яких компаніях/організаціях працюють випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка».

На запитання щодо відповідності видів діяльності, які здійснюються і виконуються випускниками, працевлаштованими у певній компанії/організації, рівню їх кваліфікації, 100% опитаних роботодавців відповіли позитивно.

Таким чином, роботодавці як стейкхолдери залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньої програми «Економіка».

Результати анкетувань обговорені на засіданні Вченої ради факультету управління та бізнес-дизайну 17 травня 2022 року, (протокол №10), з метою розробки заходів щодо вдосконалення освітньої програми «Економіка». Анкетування (опитування) роботодавців є обов'язковою складовою внутрішнього забезпечення якості освітніх програм, яка полягає в отриманні періодичного зворотного зв'язку від роботодавців.

Випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка» у повній мірі залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньої програми «Економіка».